

17-2-23

Aan

MVWS

Deadline: zsm

Directie Publieke
Gezondheid
V&I

Ontworpen door

[Redacted]

Datum Document

Kenmerk
3505593-1042893-PG

Bijlage(n)

nota

(ter beslissing) Kamervragen Van Haga amendering WHO-bepalingen met betrekking tot de International Health Regulations (IHR)

1. Aanleiding

- Groep Van Haga heeft Kamervragen gesteld over enkele IHR-amendementen.
- Naar aanleiding van de Covid 19 pandemie heeft de World Health Assembly besloten om te komen tot een actualisering en verbeterde implementatie van de International Health Regulations (IHR, 2005).
- De 194 lidstaten van de WHO hebben in 2022 ruim 300 amendementen ingediend op de IHR. Deze zijn beoordeeld door een IHR Review Committee die deze maand haar bevindingen heeft gerapporteerd.
- Over de amendementen zal het komende jaar onderhandeld worden binnen de Working Group on IHR, waar alle "State Parties" in vertegenwoordigd zijn. Deze onderhandelingen lopen parallel met het onderhandelingsproces rondom het WHO pandemie instrument.

2. Geadviseerd besluit

- Graag uw akkoord met de beantwoording van de Kamervragen.
- De deadline van de beantwoording, 14 februari jl., is helaas niet gehaald. Er is geen uitstelbrief gestuurd.

e

3. Kernpunten

- De IHR (2005) is het belangrijkste internationale instrument ter voorkoming en indien nodig bestrijding van (besmettelijke) ziekten.
- De WHO speelt op grond van de IHR een centrale rol in de internationale gegevensuitwisseling rondom potentiële en actuele gezondheidsbedreigingen en rondom het voorkomen daarvan.
- Wanneer zich een gezondheidsbedreiging voordoet met een (potentieel) grensoverschrijdend karakter, dan kan de directeur generaal van de WHO een zgn. Public Health Emergency of International Concern (PHEIC) uitroepen en (tijdelijke) noodmaatregelen adviseren aan getroffen landen of regio's. Voorbeelden zijn o.a.: Covid 19, MPOX en Ebola.
- In de afgelopen twee jaar zijn diverse rapporten gepubliceerd waarin voorgesteld wordt om de IHR te actualiseren en de implementatie te verbeteren.

- Het gaat hierbij onder meer om zaken als het versnellen van gegevensuitwisseling, het verbeteren van de implementatie van paraatheid en versterking van nationale capaciteiten (bijv. om gezondheidsbedreigingen te detecteren) of rondom (tijdelijke) noodmaatregelen die de WHO kan aanbevelen.
- De WHO-lidstaten moeten bepalen welke van de ruim 300 amendementen op consensus kunnen rekenen. Zij kunnen daarbij gebruik maken van de technische en juridische adviezen van de bovengenoemde IHR Review Committee, die alle amendementen heeft beoordeeld.
- Over de ingediende amendementen zal het komende jaar onderhandeld worden door alle 194 bij de IHR betrokken lidstaten, waaronder Nederland.

4. Toelichting

a. *Draagvlak politiek*

- Er bestaan onder WHO-lidstaten, wetenschappers en maatschappelijke organisaties uiteenlopende beelden over de aanpassing van de IHR.
- Een groot aantal lidstaten, waaronder die van de EU, willen een beperkte aanpassing van het instrument omdat het op zichzelf redelijk gefunctioneerd heeft tijdens de Covid-19 pandemie. Via het pandemie-instrument kunnen dan meer uitgebreide bepalingen worden opgenomen om de mondiale preventie, paraatheid en response bij internationale gezondheids crises te versterken.
- Andere landen willen de IHR uitbreiden met o.a. thema's als "Equity" en mechanismen om bijvoorbeeld gegevensoverdracht te versnellen.

b. *Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie*

- Sommige maatschappelijke organisaties zijn bevreesd dat de WHO met de amendering van de IHR (teveel) macht naar zich toetrekt ten koste van nationale soevereiniteit en – zoals de Groep van Haga stelt – mensenrechten en burgerlijke vrijheden ten tijde van een crisis.
- Dit laatste is echter niet aan de orde. Ook een aangepast IHR instrument zal gebonden zijn aan uitgangspunten van het VN-Handvest en het Statuut van de WHO. De WHO kan in crisistijd maatregelen voorstellen, maar lidstaten zijn autonoom bij het al dan niet opvolgen c.q. invullen daarvan.

c. *Financiële en personele gevolgen*

- N.v.t.

d. *Juridische aspecten haalbaarheid*

- N.v.t.

e. *Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)*

- Intern: PG, IZ, WJZ;
- Extern: BZ

f. *Gevolgen administratieve lasten*

- N.v.t.

g. *Toezeggingen*

- N.v.t.

h. Fraudetoets

- N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.